

คำพิพากษาศาลฎีกาที่ 110/2569

บริษัท ว. จำกัด ผู้ร้อง คำพิพากษาศาลอาญาคดีทุจริตและประพฤติมิชอบภาค 2 คู่กรณี คำพิพากษาศาลปกครองสูงสุด คู่กรณี

กฎหมายที่เกี่ยวข้อง ป.วิ.พ. มาตรา 146,

พ.ร.บ.ประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต พ.ศ. 2561 มาตรา 82,

พ.ร.บ.ว่าด้วยการวินิจฉัยชี้ขาดอำนาจหน้าที่ระหว่างศาล พ.ศ. 2542 มาตรา 17

ย่อ / หลักกฎหมาย

บริษัท ว. จำกัด ผู้ร้อง ยื่นคำร้องขอให้คณะกรรมการวินิจฉัยชี้ขาดอำนาจหน้าที่ระหว่างศาล อ้างว่าผู้ร้องเป็นบุคคลภายนอกที่ได้รับผลกระทบโดยตรงจากการขัดกันของคำพิพากษาศาลปกครองสูงสุดระหว่างนาย ส. ผู้ฟ้องคดี อธิบดีกรมที่ดิน ที่ 1 รองปลัดกระทรวงมหาดไทย หัวหน้ากลุ่มภารกิจด้านกิจการความมั่นคงภายใน ในฐานะผู้มีอำนาจพิจารณาอุทธรณ์ ที่ 2 ผู้ถูกฟ้องคดี คดีถึงที่สุด กับคำพิพากษาศาลอาญาคดีทุจริตและประพฤติมิชอบภาค 2 ระหว่างอัยการสูงสุด โจทก์นาง อ. ที่ 1 นาย จ. ที่ 2 นาย ข. ที่ 3 นาย ม. ที่ 4 จำเลย ซึ่งคำพิพากษาศาลปกครองสูงสุดและคำพิพากษาศาลอาญาคดีทุจริตและประพฤติมิชอบภาค 2 มีประเด็นวินิจฉัยว่า ที่ดินโฉนดเลขที่ 881 ตำบลเกาะช้างใต้ กิ่งอำเภอเกาะช้าง จังหวัดตราด เนื้อที่ประมาณ 4 ไร่ 3 งาน 87.3 ตารางวา เป็นที่ดินแปลงเดียวกับที่ดินตามหลักฐานการแจ้งการครอบครองที่ดิน (ส.ค. 1) เลขที่ 66 หมู่ที่ 4 ตำบลเกาะช้างใต้ อำเภอแหลมงอบ จังหวัดตราด และโฉนดที่ดินเลขที่ 881 ออกโดยชอบหรือไม่ ศาลปกครองสูงสุดวินิจฉัยว่า ที่ดินส่วนที่ตัดออกมีสภาพเป็นที่เขามีความลาดชันเป็นพื้นที่หินโผล่ตลอดแนวไม่สามารถทำประโยชน์ปลูกพืชได้ตามที่ผู้ฟ้องคดีกล่าวอ้าง ฉะนั้น การที่นาย จ. แจ้งการครอบครองที่ดินตามหลักฐานการแจ้งการครอบครองที่ดิน (ส.ค. 1) ว่า ทิศเหนือ ทิศใต้ ทิศตะวันตก จดเขา และทิศตะวันออกจดทะเล ย่อมแสดงว่าบริเวณที่ นาย จ. แจ้งการครอบครองและทำประโยชน์ในที่ดินอยู่ก่อนประมวลกฎหมายที่ดินใช้บังคับหรือบริเวณที่แจ้งการครอบครอง (ส.ค. 1) ไม่มีสภาพเป็นเขาหรือที่เขา เมื่อที่ดินพิพาทมีสภาพเป็นที่เขาและที่หิน กรณีนี้นาย จ. จึงไม่ต้องปฏิบัติตามหลักฐานการแจ้งการครอบครองที่ดิน (ส.ค. 1) นาย จ. และผู้รับโอนที่ดินจึงไม่ได้รับความคุ้มครองสิทธิในที่ดินตามมาตรา 4 แห่งประมวลกฎหมายที่ดิน และไม่อาจอ้างหลักฐานการแจ้งการครอบครอง (ส.ค. 1) เลขที่ 66 เพื่อยกโฉนดที่ดินเลขที่ 881 ในส่วนที่พิพาทได้ ข้อเท็จจริงจึงยุติตามคำพิพากษาศาลปกครองสูงสุดว่า โฉนดที่ดินเลขที่ 881 เป็นที่ดินแปลงเดียวกับที่ดินตามหลักฐานการแจ้งการครอบครองที่ดิน (ส.ค. 1) เลขที่ 66 และโฉนดที่ดินเลขที่ 881 ออกโดยชอบแล้ว แต่ศาลอาญาคดีทุจริตและประพฤติมิชอบภาค 2 วินิจฉัยว่า ที่ดินมีสภาพเป็นป่าดิบชื้นไม่มีการทำประโยชน์เมื่อนาย จ. เป็นผู้แจ้งการครอบครองที่ดินตามหลักฐาน ส.ค. 1 เลขที่ 66 ก็ไม่อาจถือได้ว่าเป็นผู้ครอบครองและทำประโยชน์ในที่ดินก่อนประมวลกฎหมายที่ดินใช้บังคับ เป็นเหตุให้ผู้ถือครองที่ดินขณะออกโฉนดที่ดินไม่ใช่ผู้ซึ่งได้ครอบครองต่อเนื่องมาจากผู้แจ้งการครอบครอง ประกอบกับที่ดินมีสภาพเป็นที่เขาและภูเขา มีความลาดชันเกิน 35 เปอร์เซ็นต์ การออกเอกสารสิทธิที่ดินจึงไม่ชอบด้วยกฎหมาย นำเชื่อว่าที่ดินที่นาย ห. ซื้อที่ดินจากนาย ท. มีเนื้อที่เพียง 5 ไร่ การที่นาย ค. ซื้อที่ดินต่อมาจากนาย ห. แล้วนำมาออกโฉนดที่ดินในพื้นที่เขาโดยที่ดินมิได้มีการครอบครองหรือทำประโยชน์หรือเพาะปลูก มีสภาพเป็นป่าไม้สมบูรณ์และมีความลาดชันเกิน

35 เปอร์เซนต์ จึงเป็นการออกโฉนดที่ดินโดยมิชอบ ดังนี้ เท่ากับศาลอาญาคดีทุจริตและประพฤติมิชอบภาค 2 ฟังว่า โฉนดที่ดินเลขที่ 881 ไม่ใช่ที่ดินแปลงเดียวกับที่ดินตามหลักฐานการแจ้งการครอบครองที่ดิน (ส.ค. 1) เลขที่ 66 และโฉนดที่ดินเลขที่ 881 ออกโดยมิชอบด้วยกฎหมาย กรณีจึงเป็นเรื่องคำพิพากษาขัดกันในเรื่องเท็จจริงเดียวกัน ต้องบังคับตามคำพิพากษาของศาลที่สูงกว่าตามประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความแพ่ง มาตรา 146 วรรคหนึ่ง และการพิพากษาว่าการออกโฉนดที่ดินไม่ชอบด้วยกฎหมายอยู่ในอำนาจของศาลปกครอง ดังนั้น การที่เจ้าพนักงานที่ดินปิดประกาศสำนักงานที่ดินจังหวัดตราด ส่วนแยกแหลมงอบ ลงวันที่ 28 กุมภาพันธ์ 2568 เรื่อง ขอออกใบแทนหนังสือสำคัญโฉนดที่ดินเลขที่ 881 ตำบลเกาะช้างใต้ กิ่งอำเภอเกาะช้าง จังหวัดตราด เนื้อที่ประมาณ 4 ไร่ 3 งาน 87.3 ตารางวา อันเป็นการบังคับตามคำพิพากษาของศาลอาญาคดีทุจริตและประพฤติมิชอบภาค 2 จึงทำให้ผู้ร้องไม่ได้รับความเป็นธรรมและเสียหาย ขอให้คณะกรรมการวินิจฉัยชี้ขาดอำนาจหน้าที่ระหว่างศาลมีคำวินิจฉัยเกี่ยวกับการปฏิบัติตามคำพิพากษาหรือคำสั่ง โดยให้ปฏิบัติตามคำพิพากษาของศาลปกครองสูงสุด คณะกรรมการพิจารณาแล้วเห็นว่า คำพิพากษาของทั้งสองศาลเป็นเรื่องที่เกี่ยวกับที่ดินตามโฉนดที่ดินแปลงเดียวกันที่ดินส่วนที่หายไปเนื่องจากเจ้าพนักงานที่ดินมีคำสั่งแก้ไขเนื้อที่ในโฉนดที่ดินเลขที่ 881 จากเนื้อที่ 8 ไร่ 3 งาน 63.3 ตารางวา เป็นเนื้อที่ 4 ไร่ 3 งาน 91.8 ตารางวานั้น ศาลปกครองสูงสุดวินิจฉัยว่า ที่ดินมิได้มีการทำประโยชน์เต็มทั้งแปลง เนื่องจากทิศตะวันตกและทิศใต้มีสภาพเป็นพื้นที่หินโผล่ตลอดแนว ไม่มีลักษณะการทำประโยชน์ปลูกพืชผลจึงไม่อยู่ในหลักเกณฑ์ที่จะออกโฉนดที่ดินและไม่ใช่ที่ดินที่มีการครอบครองที่ดินอยู่ก่อนประมวลกฎหมายที่ดินใช้บังคับ ส่วนศาลอาญาคดีทุจริตและประพฤติมิชอบภาค 2 วินิจฉัยว่า ที่ดินมีสภาพเป็นป่าดิบชื้นไม่มีการทำประโยชน์ แม้นาย ฉ. เป็นผู้แจ้งการครอบครองที่ดินตามหลักฐาน ส.ค. 1 เลขที่ 66 ก็ไม่อาจเป็นผู้ครอบครองทำประโยชน์ในที่ดินก่อนประมวลกฎหมายที่ดินใช้บังคับ ดังนี้จึงเป็นกรณีที่ทั้งสองศาลวินิจฉัยข้อเท็จจริงเรื่องเดียวกันว่าที่ดินโฉนดเลขที่ 881 ที่ดินมิได้มีการทำประโยชน์ สำหรับที่ดินส่วนที่คงเหลืออยู่โฉนดที่ดิน เลขที่ 881 โดยเจ้าพนักงานที่ดินมิได้แก้ไขเนื้อที่นั้น เมื่อผู้ฟ้องคดียื่นฟ้องต่อศาลปกครองระยองขอให้เพิกถอนคำสั่งผู้ถูกฟ้องคดีที่ 1 และคำวินิจฉัยอุทธรณ์ของผู้ถูกฟ้องคดีที่ 2 เฉพาะส่วนที่เจ้าพนักงานที่ดินจังหวัดตราด ส่วนแยกแหลมงอบ แก้ไขรูปแผนที่และเนื้อที่ในโฉนดที่ดิน เลขที่ 881 เนื้อที่ 8 ไร่ 3 งาน 63.3 ตารางวา เป็นเนื้อที่ 4 ไร่ 3 งาน 91.8 ตารางวา เท่านั้น ที่ดินส่วนที่ยังคงเหลืออยู่ในโฉนดที่ดินเลขที่ 881 จึงเป็นคนละส่วนกับที่ดินตามคำขอท้ายฟ้อง อันถือได้ว่าอยู่นอกฟ้องนอกประเด็น ซึ่งตามคำพิพากษาของศาลปกครองสูงสุดก็ได้พิพากษาให้มีผลบังคับไปถึงที่ดินส่วนนี้ด้วย ผู้ร้องจึงไม่อาจจะขอให้มีการบังคับคดีโดยอาศัยคำพิพากษาของศาลปกครองสูงสุดดังที่อ้างมาในคำร้องได้ ประกอบกับการที่เจ้าพนักงานที่ดินมีคำสั่งให้แก้รูปแผนที่และเนื้อที่ในโฉนดที่ดินเลขที่ 881 จากเนื้อที่ 8 ไร่ 3 งาน 63.3 ตารางวา เป็น 4 ไร่ 3 งาน 87.3 ตารางวา ซึ่งต่อมาศาลปกครองสูงสุดวินิจฉัยว่าคำสั่งดังกล่าวชอบแล้วนั้น ก็ไม่เป็นการตัดอำนาจอัยการสูงสุดที่จะขอให้ศาลมีคำพิพากษาให้เพิกถอนเอกสารสิทธิสำหรับที่ดินที่เหลื้อยู่ที่เจ้าหน้าที่รัฐออกโดยมิชอบด้วยกฎหมาย ตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต พ.ศ. 2561 มาตรา 82 วรรคสาม ประกอบมาตรา 93 วรรคสอง เมื่อปรากฏว่าศาลอาญาคดีทุจริตและประพฤติมิชอบภาค 2 ได้วินิจฉัยข้อเท็จจริงตามคำฟ้องที่กล่าวหาเจ้าพนักงานที่ดินกับพวกว่า นาย ค. ได้นำรังวัดเพื่อก่อโฉนดที่ดินโดยนำหลักฐาน ส.ค. 1 เลขที่ 66 หมู่ที่ 4 ตำบลเกาะช้าง อำเภอแหลมงอบ จังหวัดตราด มาใช้อ้างว่าได้มี

การเปลี่ยนแปลงเขตการปกครองเป็นหมู่ที่ 3 ตำบลเกาะช้าง อำเภอแหลมงอบ จังหวัดตราด แต่ความจริงแล้วไม่ปรากฏว่ามีประกาศการเปลี่ยนแปลงเขตตำบล หมู่บ้าน หรืออำเภอในพื้นที่เกาะช้างเป็นหมู่ที่ 3 เป็นเหตุให้เจ้าพนักงานที่ดินออกโฉนดที่ดินเลขที่ 881 ให้ทั้งที่เป็นที่ดินคนละแปลงกัน เช่นนี้ จึงเป็นการเพิกถอนการออกโฉนดที่ดินเลขที่ 881 เพราะข้อเท็จจริงอื่นนอกเหนือไปจากคำพิพากษาของศาลปกครองสูงสุด ถือไม่ได้ว่าคำพิพากษาของศาลปกครองสูงสุดและศาลอาญาคดีทุจริตและประพฤติมิชอบภาค 2 ได้วินิจฉัยข้อเท็จจริงในลักษณะที่ขัดแย้งกัน นอกจากนี้ คำพิพากษาของศาลปกครองสูงสุดไม่มีกรณีที่จะต้องบังคับคดีในส่วนที่ดินที่เหลืออยู่ ส่วนที่ศาลอาญาคดีทุจริตและประพฤติมิชอบภาค 2 มีคำพิพากษาให้เพิกถอนโฉนดที่ดินเลขที่ 881 ก็เป็นกรณีที่เจ้าพนักงานที่ดินจะต้องดำเนินการเพิกถอนโฉนดที่ดินตามคำพิพากษาของศาลตามมาตรา 61 วรรคแปด แห่งประมวลกฎหมายที่ดิน ซึ่งไม่มีเหตุที่ทำให้ผู้ร้องไม่อาจปฏิบัติตามคำพิพากษาของศาลอาญาคดีทุจริตและประพฤติมิชอบภาค 2 ได้ จึงมิใช่กรณีคำพิพากษาหรือคำสั่งที่ถึงที่สุดระหว่างศาลขัดแย้งกัน ตามมาตรา 14 แห่งพระราชบัญญัติว่าด้วยการวินิจฉัยชี้ขาดอำนาจหน้าที่ระหว่างศาล พ.ศ. 2542 อาศัยอำนาจตามพระราชบัญญัติว่าด้วยการวินิจฉัยชี้ขาดอำนาจหน้าที่ระหว่างศาล พ.ศ. 2542 มาตรา 17 วรรคสอง ประกอบข้อบังคับคณะกรรมการวินิจฉัยชี้ขาดอำนาจหน้าที่ระหว่างศาล ว่าด้วยวิธีการเสนอเรื่อง การพิจารณาและวินิจฉัย พ.ศ. 2544 ข้อ 28 จึงมีคำสั่งให้ยกคำร้อง

องค์คณะ

ไม่มี

ข้อความคำพิพากษาเป็นของศาลฎีกา · ที่มาของข้อมูล: deka.supremecourt.or.th · <https://www.thaideka.online/deka/110/2569>